

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Valtiovarainministeriön toimenpiteet keskushallinnon uudistamisen käynnistämiseksi

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään käynnistänyt keskushallinnon uudistamista koskevan valmistelun, jolla kootaan, kehitetään edelleen ja levitetään hallituksen strategisissa kärkihankkeissa ja reformeissa kehitettyjä uusia toimintatapoja sekä varmistetaan kyvykkyksiä valtioneuvoston ja hallinnon uudistamiseksi.

Toimikausi

18.11.2016 – 15.4.2019

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmassa on sovittu käynnistettäväksi valtion keskushallinnon uudistus.

Hallitus on strategiaistunnossaan 24.10.2016 linjannut keskushallinnon uudistuksen tavoitteet, suuntaviivat ja lähestymistavan sekä uudistuksen aikataulun ja suhteen muihin reformeihin ja kärkihankkeisiin.

Keskushallintouudistus on horisontaalinen, valtioneuvoston ja valtionhallinnon toimintatapoja uudistava ohjelma. Se kokoaa muissa reformeissa ja kärkihankkeissa tehtävää työtä ja varmistaa ja laajentaa niistä saatuja tuloksia. Keskushallinnon uudistuksen tavoitteena on olennaisesti parantaa valtioneuvoston ja hallinnon toimintatapoja. Toiminnallinen muutos on yhtä tärkeää kuin organisaatorinen muutos.

Keskushallinnon uudistuksen pääteemat ja osa-alueet on kuvattu uudistushanketta koskevassa taustamuistiossa 17.10.2016 ja sen liitteessä sekä kaa-
viokuvassa valtionhallintoa uudistavista reformeista sekä kärkihankkeista 24.10.2016.

Tavoitteet ja tehtävät

Keskushallinnon uudistus on strategisesti kokoava uudistus, jossa pyritään varmistamaan valtioneuvoston ja valtionhallinnon tuloksellinen toiminta tulevaisuuden digitaalisen hallinnon ohjauksessa ja toteuttamisessa. Ohjelmalla luodaan edellytyksiä kestäväälle uudistumiselle ja kärkihankkeiden ja reformien läpiviennille sekä kestävyysvajeen korjaantumiselle.

Keskushallinnon uudistus kokoaa hallituksen reformeissa ja kärkihankkeissa tehtävää kehittämistyötä valtioneuvoston ja valtionhallinnon yleiseksi toimintatapamuutokseksi. Näitä reformeja ja kärkihankkeita ovat erityisesti sote- ja maakuntauudistus sekä digitalisaation ja johtamisen kehittämishankkeet.

Reformeissa ja kärkihankkeissa tehtävää työtä ja sen johtamista ei siirretä keskushallinnon uudistuksen alle. Ohjelmassa kootaan yhteen tehtyä uudistustyötä toimintatapojen, digitalisaation ja johtamisen muutosten näkökulmasta sekä kehitetään valtionhallinnon yhteisiä toimintatapoja ja johtamista. Keskushallinnon uudistushankkeessa valmistellaan itsenäisesti tarvittavia uusia toi-

mintatapoja ja kyvykkyyksien kehittämistä, jotka eivät vielä sisälly käynnissä oleviin kehittämishankkeisiin.

Muutosohjelma toteutetaan kahdessa vaiheessa

Muutosohjelman ensimmäisessä vaiheessa (17.11.2016–30.4.2017) muodostetaan muutosagenda eri kärkihankkeissa ja reformeissa saavutettujen tulosten ja valtiovarainministeriön muiden hallinnon kehittämishankkeiden pohjalta.

Muutoksen tavoitteita tukevia osia toteutetaan digitalisoinnin ja johtamisen kehittämisen kärkihanketta toteuttavien muutosohjelmien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntauudistusten puitteissa syksyllä 2016 ja vuonna 2017.

Sote- ja maakuntauudistuksessa tehdään valtioneuvoston yhteistä valmistelua maakuntien kanssa käytäviin neuvotteluihin ja itsehallinnollisten maakuntien ohjaukseen valtioneuvoston yhteisenä toimintana. Siilomaisesta ministeriökohtaisesta ohjauksesta luovutaan ja tilalle luodaan ministeriöiden yhteinen aitoon vuorovaikutukseen perustuva neuvottelumenettely maakuntien kanssa.

Maakuntauudistuksen rinnalla uudistetaan myös valtion aluehallinto. Tässä yhteydessä kehitetään valtioneuvoston ministeriöiden yhteisen viraston malli ja sen ensimmäinen toteutus. Nykyisten kuuden alueellisen toimivallan omaavista Aluehallintovirastoista (AVI:t) luovutaan ja tilalle perustetaan yksi valtakunnallinen virasto. Uudesta virastosta tehdään ministeriöiden yhteinen monialainen virasto, jonka tehtävänä on hoitaa koko maassa valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä. Viraston yksiköt ja toimipisteet toimivat edelleen eri puolilla maata.

Ensimmäisessä vaiheessa tehdään myös valtionhallinnon pysyvän toimintatapojen muutoksen toteuttamiseksi tarvittavaa eri ministeriöitä sekä virastoja ja laitoksia osallistavaa ja muutokseen sitouttavaa esivalmistelua. Tässä vaiheessa myös kootaan yhteen eri hankkeissa sisällöllisesti kehitettäviä toimintatapojen muutoksia ja kehittämistyön tuloksia. Tehtävänä on myös sovittaa yhteen valtionhallinnon virastojen ja laitosten tehtäviä koskevia, käynnissä olevia reformeja sekä jatkaa konsernipalvelujen käytön syventämistä ja tehostamista meneillään olevan hallitusohjelmassa sovitun kirjanpito-hankkeen jatkoksi.

Tässä vaiheessa myös viedään eteenpäin omana hankkeenaan valtion osamisen kehittämisen ja henkisten voimavarojen hallinnan kehittämistä. Yhtenäiseen valtioneuvoston toimivuutta ja komiteatyön uudistamista arvioidaan varatuomari Seppo Tiitisen johtamassa työryhmässä, jonka toimikausi päättyy 31.12.2016.

Perustaa uudistuksen ensimmäiselle vaiheelle antavat kärkihankkeissa käynnissä olevien hankkeiden lisäksi mm. keskushallinnon esiselvitys ja siihen liittynyt kansainvälinen vertailu, yhtenäisen valtioneuvoston ja komiteatyön toimivuutta koskevan työryhmän raportti ja siihen liittyvä kansainvälinen vertailu, Valtiokonttorin valtiovarainministeriön toimeksiannosta laatima selvitys sekä Hausin kehittämissuunnitelma sekä maakuntauudistuksen ryhmissä, erityisesti ohjaus- ja rahoitusryhmässä sekä aluehallintovirastojen uudistamista valmisteluvassa LUOVA-valmisteluryhmässä, tehty työ.

Ensimmäisessä vaiheessa valmistellaan myös uudistuksen toisen vaiheen organisointi ja luonnostellaan työsuunnitelma sekä kehitetään verkostomaiset työskentelytavat.

Muutosohjelman toisessa vaiheessa (1.5.2017–15.4.2019) toteutetaan ensimmäisen vaiheen perusteella valtion keskushallinnon uudistamiseksi tarvittavat yhteistä johtamista ja uudenlaisia toimintatapoja koskevat kehittämistoimet, rakenteelliset ratkaisut ja yhteiset toimintatavat.

Uudistuksen keskeiset osa-alueet ovat seuraavat:

1. Yhtenäisen valtioneuvoston kehittäminen erityisesti toimintatapoja uudistamalla
2. Valtionhallinnon muutosten aikaansaannin ja digitalisoinnin hyödyntämisen kyvykkyyden parantaminen kehittämällä johtamisen rakenteita ja käytäntöjä
3. Digitalisoinnin onnistumisen edellyttämän strategisen johtamisen ja johtajien johtamisen kehittäminen ja yhteisten menettelyiden käyttöönotto
4. Valtion virastojen ja laitosten toimintatapojen kehittäminen siten, että valtionhallinto muodostaa yhdessä muun julkisen hallinnon kanssa yhtenäisen digitaalisen palvelualustan
5. Valtionhallinnon organisaatorakenteita koskevien yhteisten periaatteiden kehittäminen ja valtionhallinnon organisaatorakenteita koskevien uudistusten yhteensovittaminen

Toinen vaihe käynnistetään toukokuussa järjestettävällä foorumilla. Myös uudistuksen toisessa vaiheessa hyödynnetään aktiivisesti verkostomaisia työtapoja.

Organisointi

Ensimmäisen vaiheen koordinoinnista ja käytännön työn suunnittelusta ja organisoinnista sekä tilaisuuksien järjestelyistä vastaa kunta- ja aluehallinto-osasto yhteistyössä henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosaston ja julkisen hallinnon ICT-osaston kanssa. Alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti johtaa uudistusta.

Uudistuksen toisessa vaiheessa ohjelman toteuttamista varten perustetaan valtioneuvoston yhteinen projektiryhmä valmisteluryhmineen. Projektiryhmän puheenjohtajana toimii alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti ja työtä tukee valtiovarainministeriöstä osoitettavat resurssit. Valmisteluryhmät ja sihteeristö kootaan poikkihallinnollisesti eri ministeriöistä.

Keskushallinnon uudistuksen toteuttaminen edellyttää eri osapuolten laajaa vuorovaikutteista osallistumista ja verkostomaisia työskentelytapoja. Uudistuksen kannalta keskeisiin verkostoihin kuuluvat mm. ministeriöiden strategiajohtajien, hallintojohtajien ja talousjohtajien sekä tietohallinnon johtajien verkostot, ylimmän virkamiesjohdon foorumit (johdon foorumi, henkilöstöjohdon foorumi) sekä kansliapäällikkökokous. Uudistukselle laaditaan viestintäsuunnitelma.

Kustannukset ja rahoitus

Keskushallinnon uudistus tehdään virkatyönä. Muut kustannukset maksetaan momentilta 28.01.01.

Kunta- ja uudistusministeri

 Anu Vehviläinen

Hallinto- ja kehitysjohtaja,
ylijohtaja

 Helena Tarkka

Liitteet	1. Keskushallinnon uudistusta koskeva taustamuistio 17.10.2016 2. Kaaviokuva valtionhallintoa uudistavista reformeista sekä kärkihankkeista Digitalisoidaan julkiset palvelut ja Parannetaan julkista johtamista ja toimeenpanoa 24.10.2016
Jakelu	Valtiovarainministeriö / osastot Alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti
Tiedoksi	Ministeriöt Virastot ja laitokset JHL ry, Pardia ry, JUKO ry

17.10.2016

Valtion keskushallinnon uudistuksen painopisteet ja käynnistäminen

Pääministeri Juha Sipilän strategisen hallitusohjelman mukaan valtion keskushallinnon ja virastorakenteen uudistamista jatketaan ja erityistä huomiota kiinnitetään kokonaisuuden hallintaan hallinnolliset sektorirajat ylittäen ja johtamisjärjestelmän selkiinnyttämiseen. Hallitusohjelman perusteella on käynnistetty useita reformeja ja kärkihankkeita, joilla uudistetaan hallinnon toimintatapoja ja rakenteita sekä ratkaistaan Suomen kansantalouden ja julkisen talouden pitkän aikavälin ongelmia. Erityisesti julkisen talouden kestävyysvajeen purkaminen on tärkeä ja hallituksen priorisoima tavoite reformeissa ja kärkihankkeissa. Reformit ja kärkihankkeet toteuttavat tavoitettava uudistuvasta Suomesta, jota rakennetaan laajalla yhteistyöllä.

1 Hallitusohjelman mukaisen uudistusohjelman tavoitteet ja näkemys hallinnosta

Reformeissa ja kärkihankkeissa on hyvin kunnianhimoinen uudistusohjelma, jossa on useita kymmeniä toimenpiteitä. Laajuudesta johtuu riski reformien ja hankkeiden liiallisesta hajautumisesta, jolloin pysyvien muutosten aikaansaaaminen voi vaarantua. Reformeissa ja sisällön kehittämisen osalta kärkihankkeissa tavoitellaan pysyvämpää muutosta. Tavoitteena on, että suomalainen julkinen hallinto olisi tulevaisuudessa modernia ja ajan tasalla tehtäviltään ja työtavoiltaan. Tavoitteena on lisäksi, että julkinen hallinto pystyisi myös tulevaisuuden oloissa asiakaskeskeisesti edistämään ihmisten ja yritysten toimintaa sekä julkisen hallinnon sisäisesti palvelemaan poliittista johtoa valmistelussa ja toimeenpanossa.

Keskushallinnon uudistus on tarpeen sisällöllisesti rakentaa jatkamaan valti-onhallinnon osalta muissakin reformeissa esillä olevia keskeisiä pysyviä toimintatapojen muutoksen tavoitteita. Keskushallinnon uudistuksessa on tarkoituksenmukaisin työtapa, jossa eri reformien ja kärkihankkeiden työtä ja tuloksia kootaan yhteen ja tuloksia laajennetaan pysyvimmiksi valtionhallinnon toimintatapojen muutosten käytännöiksi ja rakenteelliseksi uudistuksiksi. Tämä horisontaalinen (eli hankkeiden ja hallinnonalojen rajat ylittävä) työtapa varmistaa tulosten yleistettävyyden ja leviämisen (skaalattavuus).

2 Julkisen talouden kestävyysvajeen kannalta merkittävimmät reformit

Julkisen talouden kestävyysvajeen vähentämisen kannalta hyvin merkittävässä asemassa ovat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus sekä **julkisen talouden kustannusten alentamisen reformi**, joka alkoi kuntien velvoitteiden vähentämisen reformina. Sen toteuttaminen on vielä kesken. Reformin toimenpano on selvästi osoittanut tarpeita vahvistaa valtioneuvoston yhteistä työskentelyä ja sen johtamista. Digitalisoinnin mahdollistama tuotta-

vuoden ja julkisen toiminnan kustannustehokkuuden lisäys ovat tehokkaimpia keinoja vaikuttaa julkisen talouden kestävyteen. Tämä tosin edellyttää, että digitalisaation hyödyt saadaan julkisen talouden ja palveluiden kokonaisuudessa myös kohdennettua veronmaksajan edun kannalta tarkoituksenmukaisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa on tavoitteena jarruttaa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvua 3 miljardilla eurolla vuoden 2029 loppuun mennessä minkä lisäksi erikoissairaanhoidon ja päivystyksen uudistuksella tavoitellaan tämän päälle tulevia kustannussäästöjä. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella pyritään näin vähentämään julkisen talouden kestävyysvajetta noin puoleen.

Maakuntaudistuksella kehitetään hallinnollinen perusta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle sekä lisäksi moderni monialainen aluehallinto. Sillä luodaan myös aikaisempia parempia kasvun ja sitä tukevien palveluiden edellytyksiä sekä vahvistetaan demokratiaa. Yhteiskunnan vakauden ja hyvinvoinnin kannalta demokratian ja osallisuuden pidemmän aikavälin kehityksestä huolehtiminen on yksi tärkeimmistä hallinnon kehittämisen tavoitteista. Kuntien osalta vastaavaa työtä tehdään tulevaisuuden kunta -reformissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntaudistukset edellyttävät valtionhallinnolta ja erityisesti valtioneuvostolta uudenlaista, ministeriöiden hallinnonalarajat ylittävää yhteistä toimintaa ja sen varmistavia käytäntöjä ja rakenteita sekä yhteistä julkisen hallinnon kokonaisuuden johtamista. Esimerkiksi maakuntia pitää koskea yhtenäiset sääntelypolitiikan periaatteet ja maakuntien ohjauksen tulee perustua neuvottelumenettelyyn ja sopimukseen perustuvaan kumppanuuteen valtioneuvoston edustaman valtion ja itsehallinnollisen maakunnan kesken. Valtioneuvoston tulee siten pystyä yhdessä valtionhallinnon virastojen ja laitosten kanssa yhteisesti valmistautumaan neuvottelumenettelyyn ja toteuttamaan yhtenäistä, itsehallintoa kunnioittavaa ohjausta. Vastavat piirteet ja valmiudet ovat merkityksellisiä myös kuntien ohjauksessa ja kuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Maakuntaudistuksen yhteydessä kehitetään myös **uudenlaista virastotyyppiä, valtioneuvoston ja siihen kuuluvien ministeriöiden yhteistä virastoa**. Aluehallintovirastojen tilalle valmistellaan uutta valtakunnallisen toimivallan omaavaa monialaista valtion lupa-, ohjaus- ja valvontavirastoa (työnimi Luova). Kehitettävä valtioneuvoston ja siihen kuuluvien ministeriöiden yhteinen virasto voi virastomallina olla tulevaisuudessa käyttökelpoinen ratkaisu muidenkin tehtävien järjestämisen kannalta. Maakuntaudistuksessa ja siihen liittyvässä aluehallintouudistuksessa sekä tulevaisuuden kunta -reformissa kehitetään julkisen hallinnon eri tasojen välisen työnjaon periaatteet.

Julkinen hallinto nähdään näissä reformeissa yhtenäisenä palvelualueena ja kokonaisuutena, joka palvelee asiakeskeisesti, vuorovaikutteisesti ja avoimesti ihmisiä ja näiden yhteisöjä sekä yrityksiä. Keskushallinnon uudistuksen olisi osaltaan perusteltua jatkaa näissä reformeissa aloitettua työtä pysyvän muutoksen aikaansaamiseksi ja varmistaa jo saavutettujen tulosten vaikiintumista.

3 Digitalisaatiosta syvällisimmin julkiseen hallintoon vaikuttavana muutoksena johtuvat tarpeet

Digitalisaatio on yksi kaikkien merkittävimmistä julkista hallintoa ja sen toimintaprosesseja sekä laajemmin yhteiskuntaa ja taloutta sekä ihmisten arkea muokkaavista kehityksistä. Digitalisointi on myös tärkeimpiä kustannusvaikut-

tavuuden ja tuottavuuden parantamisen ja kustannussäästöjen aikaansaamisen sekä julkisten palveluiden asiakkaiden palvelukokemuksen parantamisen välineitä.

Julkisen hallinnon uudistamisen kannalta erityisen tärkeä on **digitalisoinnin kärkihanke**. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntauudistuksissa toteutetaan myös hyvin mittavaa digitalisointiohjelmia. Sote- ja maakuntauudistuksia toteutetaan yhtenäisesti johdettuna muutosohjelmiana, jossa muutoksen määrärahat myös kootaan ministeriörajat ylittäen yhdelle talousarvion määrärahamomentille. Hallitus on strategiaistunnossaan 26.9.2016 hyväksynyt julkisen hallinnon digitalisointia ja siihen liittyvät lainsäädännön kehittämistä koskevat linjaukset sekä linjannut toimeenpanon yhtenä ohjelmallisena kokonaisuutena. Digitalisoinnin määrärahat kootaan yhdelle talousarvion määrärahamomentille.

Digitalisointi edellyttää määrätietoista hallinnonalojen rajat ylittävää poliittista ja virkamiesjohtamista sekä johtamisen kehittämistä. Erityisesti tarvitaan valtioneuvoston ja laajemmin julkisen hallinnon johtamista tukevien toimintojen kuten maakuntien järjestämistoiminnan johtamisen sekä valtion osaamisen ja henkisten voimavarojen johtamisen ja kehittämisen uudenlaista järjestelmää sekä **johtajien johtamista**. Johtajien johtamisella tässä tarkoitetaan erityisesti toiminnan ja sen kehittämisen soveltamista yhteen sekä eri toimialojen toimivan johdon haastamista toiminnan radikaaliin uudistamiseen.

Digitalisoinnin valmistelun yhteydessä on kehitetty ja onnistuneesti hyödynnetty valtioneuvostoa ja laajemmin valtionhallintoa osallistavia menettelytapoja. Samoin sote- ja maakuntauudistuksissa on kehitetty ja kokeiltu ministeriöiden yhteiseen valmisteluun ja avoimeen sekä vuorovaikutteiseen valmisteluun perustuvia menetelmiä. Näitä menetelmiä on järkevää soveltaa edelleen keskushallinnon kehittämisessä. **Hallinnon uudistamisen painopisteeksi olisikin perusteltua näin asettaa laajan digitalisoinnin toteutumisen ja keskeisten julkisen talouden kestävyysvajetta vähentävien reformien, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntauudistuksen toteutumisen ja niiden edellyttämän valtionhallinnon toimintatapamuutoksen ja tarvittavien valtioneuvon ja valtionhallinnon yhteisten uusien toimintatapojen muutoksen varmistaminen.** Tämä sisältää jo eri hankkeissa ja reformeissa kehitettyjen mallien ja tulosten kodifointi pysyvimmiiksi toimintatapamuutoksiksi sekä kehitettyjen mallien laajentaminen valtioneuvoston ja valtionhallinnon toimintatavaksi.

4 Keskushallinnon uudistuksen painopisteet

Hallitusohjelman mukaan keskushallinnon uudistuksen tavoitteena on uudistaa virastorakennetta yhteisten kehittämisperiaatteiden mukaisesti selkeämmän ja yhdenmukaisemman rakenteen ja ohjauksen muodostamiseksi. Uudistuksella tavoitellaan valtionhallintoon joustavaa ja valtakunnalliseen toimivaltaan perustuvaa virastorakennetta, joka mahdollistaa nykyistä paremmin myös asiakasnäkökulman huomioimisen sekä sähköisten palveluiden ja julkisen hallinnon asiakaspalveluyhteistyön hyödyntämisen.

Hallituksen 5.4.2016 maakuntahallinnon tehtävistä tekemän linjauksen mukaan valtion hallintotehtävissä on periaatteena valtakunnallinen toimivalta silloinkin, kun tehtävät edellyttävät alueellista tai paikallista läsnäoloa. Toisena periaatteena valtion hallintotehtävissä on valtakunnallisesti yhtenäisen toimintatavan ja ratkaisukäytännön soveltaminen.

Linjausten toimeenpanon seurauksena jaottelu valtion keskushallinnon, aluehallinnon ja paikallishallinnon virastoihin käy tarpeettomaksi; jatkossa on vain

valtion virastoja. Tällä on myös ohjausta selkeyttävä vaikutus, kun keskushallinnon virastot eivät enää ohjaa alue- ja paikallishallinnon virastoja.

Valtion keskushallinnon uudistuksen painopisteenä ja tavoitteena olisi perusteltua olla valtioneuvoston ja valtion hallinnon toiminnalliset muutokset ja yhteisten toimintatapojen kehittäminen ja vakiinnuttaminen. **Tällä tavoin pyritäisiin hallinnon toimeenpanokyvyn ja muutosten aikaansaamisen kyvyn vahvistaminen.** Tämä vastaisi myös yhteiskunnalliseen tilanteeseen ja tarpeeseen, jossa korostuu ihmisten ja yritysten sekä julkisten organisaatioiden käyttäytymisen ja toiminnan muutoksia tavoittelevien rakenteellisten uudistusten merkitys talouspolitiikassa ja laajemmin yhteiskuntapolitiikassa.

Valtioneuvostolla ja muulla valtionhallinnolla tulee olla hyvät valmiudet toimia hallinnonalarajat ylittävällä tavalla yhtenä kokonaisuutena suhteessa kuntiin, maakuntiin ja muuhun yhteiskuntaan sekä ratkaista monimutkaisia, ilkeitä yhteiskunnallisia ongelmia sekä toimia nopeasti ennakkoimattomissa tilanteissa, joissa vanhoista toimintamalleista ei ole johdetavissa ratkaisuja käsillä olevaan pulmakokonaisuuteen.

Valtion keskushallinnon uudistuksen tavoitteena olisi tällöin **kestävä toimintatapojen uudistaminen ja muodostaa valtionhallinnosta yhtenäinen digitaalinen palvelualusta.** Tämän saavuttaminen edellyttää myös **uudenlaisia yhteistä johtamista ja yhteistä valmistelua ja toimeenpanoa.** Organisaatioiden rakenteiden ja kehittämisen osalta uudistuksessa koottaisiin ja kehitettäisiin edelleen yhtenäisen valtionhallinnon rakenteiden kehittämistä koskevat periaatteet ohjaamaan kehittämistoimia. Näin voitaisiin osaltaan tukea kokonaisuuden näkökulmasta meneillään olevia organisaatioiden kehittämishankkeita.

Painotus vastaisi muun muassa OECD:n Suomea koskevissa maa-arvioinneissa sekä muun muassa Sitran raporteissa ja valtionalouden tarkastusviraston kertomuksissa sekä johtamis- ja hallintotieteellisessä tutkimuskirjallisuudessa todettuihin tärkeimpiin julkisen hallinnon kehittämistarpeisiin. Näihin kuuluu erityisesti hallinnonalarajat ylittävän yhteistyön ja johtamisen sekä valtioneuvoston yhteisen toiminnan kehittäminen. Tarkoitus on luoda hyvät edellytykset hyvän hallinnon ja oikeusturvan toteutumiseksi myös tulevaisuuden oloissa.

Valtionhallinnon organisaatorakenteita on perusteltua muuttaa vain siinä määrin kun se on tarpeen toiminnallisen muutoksen ja muutosten aikaansaantikyvyn vahvistamiseksi. Organisaatorakenteiden kehittämisessä on kuitenkin perusteltua soveltaa yhtenäisiä yleisiä periaatteita, joiden laatisemassa on otettu huomioon digitalisoinnin ja tulevaisuuden hyvän hallinnon ja kustannusvaikutavuudeltaan mahdollisimman hyvän toiminnan rakenteelliset edellytykset.

4.1 Keskushallinnon uudistuksen osa-alueet

Reformin kokonaisuus muodostuu tällöin seuraavista osa-alueista:

1. valtioneuvoston yhteisten toimintatapojen ja yhtenäisen valtioneuvoston kehittämisen erityisesti ottamalla käyttöön yhteisiä toimintatapoja ja johtamismalleja hallinnonalojen rajat ylittävissä asioissa
2. valtionhallinnon muutosten aikaansaannin ja digitalisoinnin hyödyntämisen kyvykkyyden vahvistaminen ottamalla käyttöön älykkään organisaation mukaisia toimintamalleja ja organisaatiokulttuuria sekä kehittämällä johtamista ja työtapoja

3. digitalisoidun julkisen hallinnon edellyttämän valtionhallinnon digitalisoinnin toteuttamisen edellytysten ja strategisen johtamisen kehittäminen kokoamalla ja laajentamalla valtionhallinnon yleiseen käyttöön parhaillaan eri reformeissa ja kärkihankkeisessa, erityisesti digitalisoinnin kärkihankkeessa kehitettäviä uusia käytäntöjä.
4. valtionhallinnon virastojen ja laitosten toimintatapojen kehittäminen osana valtionhallinnon ja julkisen hallinnon yhteistä palvelualustaa. Tärkeitä kehittämiskohteita on valtioneuvoston ministeriöiden yhteisen viraston mallin kehittäminen ja käyttöönotto onnistuneesti valtion lupaohjaus- ja valvontavirastossa sekä mahdollisesti muissa sopivissa kohteissa. Liitteenä on tarkemmin kuvattu näiden 4 osan toimenpiteitä.
5. valtionhallinnon organisaation rakenteiden kehittämistä koskevien yleisten periaatteiden kehittäminen ja vahvistaminen sekä organisatorakenteita koskevan uudistamisen yhteensovittaminen. Valtionhallinnon rakenteita uudistetaan koko ajan. On tärkeää, että tätä eri hallinnonaloilla koskevaa uudistamista ohjaavat yhteiset periaatteet, jotka on valmisteltu ja valtionhallinnossa yhteisesti sovittu ja jotka antavat hyvät perusteet tulevaisuudessa hyvälle hallinnolle, riittävän monialaiselle ongelmanratkaisulle, kustannusvaikuttavalle toiminnalle ja digitalisoinnin hyödyntämiselle.

Keskushallinnon uudistuksessa on näin eri hallinnonalojen rajat ylittävä valtionhallinnon, erityisesti valtioneuvoston toimintatapoja koskeva reformi, jossa kootaan yhteen ja vakiinnutetaan muissa reformeissa ja kärkihankkeissa tehtävää valtionhallinnon toimintatapojen uudistamista. Tarkoituksena ei ole sisällyttää näitä muita hankkeita keskushallinnon uudistuksen sateenvarjon ja johdon alaisuuteen. Tavoitteena sen sijaan on koota eri puolilla olevan kehittämistyön tulokset yhteen yleisemmiksi valtioneuvoston ja valtionhallinnon toiminnan ja rakenteen periaatteiksi. Näin voidaan varmistaa hallitusohjelman perusteella tehdyn laajan kehittämistyön tulosten näkyminen ajallisesti kestävinä muutoksina. Uudistuksen toimintatapa on näin horisontaalisesti eli hallinnonalojen ja hankkeiden rajat ylittävä ja tuloksia kokoavia.

Keskushallinnon uudistuksen sisällössä keskitytään hallitusohjelman mukaisesti erityisesti johtamisen kehittämiseen sekä julkisen talouden ja hallinnon kokonaisuuden ja sen riskien hallinnan kehittämiseen. **Uudistuksessa priorisoidaan ja työ rajataan erityisesti tulevaisuuden digitaalisen valtionhallinnon rakenteiden ja toimintatapojen kehittämiseen.**

4.2 Uudistuksen vaiheistus

Ensimmäinen vaihe: esiselvitys sekä sote- ja maakuntauudistuksen ja digitalisointiohjelman toteutus

Reformin tavoitteita tukevia osia toteutetaan digitalisoinnin kärkihanketta toteuttavan muutosohjelman sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntauudistusten puitteissa syksyllä 2016 ja 2017. Erityisesti tällöin kehitetään valtioneuvoston ministeriöiden yhteisen viraston malli ja ensimmäinen toteutus (Luova), maakuntien ohjauksen ja neuvottelumenettelyn kannalta tarvittavat maakuntiin kohdistuvan sääntelypolitiikan ja ohjauksen periaatteet ja maakuntien kanssa käytävään neuvottelumenettelyyn liittyvät valtioneuvoston ja valtion virastojen ja laitosten yhteiset käytännöt. Tässä vaiheessa myös kootaan yhteen eri hankkeissa sisällöllisesti kehitettäviä toimintatapojen muutoksia ja kehittämistyön tuloksia.

Lisäksi tässä vaiheessa tehdään valtionhallinnossa tarvittavan pysyvän toimintatapojen muutosten toteuttamiseksi tarvittavaa eri ministeriöitä sekä virastoja

ja laitoksia osallistavaa ja muutokseen sitouttavaa esivalmistelua. Tässä vaiheessa myös viedään eteenpäin omana hankkeenaan valtion osaamisen kehittämisen ja henkisten voimavarojen hallinnan kehittämistä. Tälle työlle pohjaa antaa Valtiokonttorin valtiovarainministeriön toimeksiannosta laatima selvitys.

Seppo Tiitisen johtamassa työryhmässä arvioidaan yhtenäiseen valtioneuvoston toimivuutta ja komiteatyön uudistamista.

Ensimmäisen vaiheen tehtävänä on myös sovittaa yhteen valtionhallinnon virastojen ja laitosten tehtäviä koskevia, käynnissä olevia reformeja (liite 2). Kansliapäälliköiden ja tarvittaessa ministeriöiden hallintojohtajien ja talousjohtamien työpajoissa voidaan pohtia myös mitä yhteisiä periaatteita organisaatiarakenteiden kehittämisessä olisi perusteltua soveltaa. Perustana tälle ovat pääministeri Juha Sipilän strategisessa hallitusohjelmassa mainitut periaatteet selkeästä rakenteesta ja ohjauksesta, valtakunnallisesta toimivallasta, asiakasnäkökulmasta rakennetta ja toimintaa ohjaavana peruseriaatteena, sähköisistä palveluista priorisoituna asiointin mallina, kyvystä muutokseen ja riskienhallintaan vahvistettavina kyvykkyyksinä ja julkisen hallinnon laajasta yhteistyöstä asiakaspalvelussa.

Perustaa ensimmäiselle vaiheella antavat valtiovarainministeriössä laadittu esiselvitys valtion keskushallinnon virastojen tehtävärakenteesta, ohjauksen käytännöistä, asiakkuuksista ja tehtäviin käytetyistä henkilöstövoimavaroista ja valtioneuvoston tutkimus-, arviointi-, ennakointi- ja strategisen kehittämisen määrärahoista rahoitetun Eurooppalaiset hallintojärjestelmät vertailussa - hankkeen tulokset. Kansainvälisen vertailun yhtenäisen valtioneuvoston ja komiteatyön toimivuudesta ovat myös uudistuksen tärkeitä lähtökohtia.

Toinen vaihe: valtioneuvoston yhteinen projekti - muut laki- ja organisaatiomuutokset ja muutoksen vakiinnuttaminen ja laajentaminen

Toisessa vaiheessa reformi organisoidaan ministeriöiden yhteiseksi projekti-ksi. Toinen vaihe käynnistyy toukokuussa 2017. Tässä vaiheessa valmistellaan varsinaisesti keskushallintoon kohdistuvat, muut kuin sosiaali- ja terveydenhuollon ja aluehallinnon muutoksista johtuvat toimet ja vakiinnutetaan ensimmäisessä vaiheessa valmistellut menettelytavat käytännöiksi ja niitä dokumentoiviksi säädösmuutoksiksi ja käytännösäännöiksi sekä johtamismallien kuvauksiksi.

Toisessa vaiheessa myös valmistellaan ja laajennetaan yhteisiä toimintatapoja eri reformeissa ja kärkihankkeissa tehdyn työn pohjalta. Toisen vaiheen sisältönä on kehittää yhteisen johtamisen ja keskushallinnon uutta toimintatapaa koskevat rakenteelliset ratkaisut. Tarkoituksena on tässä vaiheessa myös vahvistaa valtionhallinnon virastojen ja laitosten rakennetta ja organisaatiota ohjaavat yhteiset kehittämisen periaatteet,

4.3 Uudistuksen toteuttamistavoista

Uudistuksessa tärkeitä toteuttamisen periaatteita on laaja osallistuminen ja vuorovaikutteisuus (dialogisuus). Tavoitteena on saada ministeriöissä ja muissa valtion virastoissa ja laitoksissa sisäisesti riittävästi uudenlaiseen, yhteiseen toimintatapaan innostuneita asiantuntijoita ja johtajia, jotka osaltaan vievät muutosta eteenpäin. Erityisenä tavoitteena on kehittää ministeriöiden välistä

luottamusta, joka mahdollistaa yhteisen valmistelun ja toiminnan valtionhallinnon yhteisten tavoitteiden ja periaatteiden pohjalta.

Tämän mahdollistamiseksi reformin ensimmäisessä vaiheessa hyödynnetään ministeriöiden strategiajohtajien, hallintojohtajien ja talousjohtajien sekä tietohallinnon johtajien verkostoja sekä ylimmän virkamiesjohdon foorumeita ja kansliapäällikkökokousta reformikokonaisuuden teemojen tarkempaan työstämiseen sekä meneillään olevien uudistusten läpiviennin ja niiden yhteydessä edellytettävän muutoksen toteuttamiseen. Tarkoituksena on myös koota meneillään olevista muista hankkeista kehittämistyön tuloksia valtionhallinnossa yleisesti skaalattaviksi käytettäväksi erityisesti johtajien johtamisen ja johtamisen osalta.

Toisessa vaiheessa perustetaan valtioneuvoston yhteinen projektiryhmä valmisteluryhmineen, jotta muutos voidaan viedä loppuun muutosohjelmaksi koottuna kokonaisuutena. Tässä vaiheessa myös jatketaan vuorovaikutteista, laajaa osallistumista.

Muistion laati

Alivaltiosihteeri

Tuomas Pöysti

Liitteet

Keskushallinnon uudistuksen 5 osa-aluetta, sisältöhahmotelma
Meneillään olevat keskushallinnon organisaatorakenteiden uudistukset

LIITE:**Kestävä toimintatapojen uudistaminen - valtion keskushallinnon uudistuksen osa-alueet**

Keskushallinnon uudistus on hallituksen eri reformeissa ja kärkihankkeissa, erityisesti digitalisaatioon ja johtamisen kehittämiseen liittyvissä hankkeissa tehtävää sisällöllistä kehittämistyötä valtioneuvoston ja valtionhallinnon yleiseksi toimintatapamuutokseksi kokoava ja toimintatapamuutoksia kodifioiva reformi. Reformilla luodaan näin edellytyksiä kestäväälle uudistumiselle. Keskushallinnon uudistuksen kannalta merkittävää työtä tehdään näin useissa muissa reformeissa ja kärkihankkeissa osahankkeineen. Tätä työtä ja sen johtamista ei ole tarkoitus siirtää keskushallinnon uudistuksen alle vaan koota tehtyä uudistustyötä toimintatapojen ja johtamisen muutosten näkökulmasta yhteen sekä valtionhallinnon yhteisiä toimintatapoja ja johtamista kehittämällä luoda edellytyksiä eri uudistusten ja kärkihankkeiden kestäville tuloksille.

Keskushallinnon uudistushankkeessa itsenäisesti valmistellaan ne toimintatapoja kehittävät toimenpiteet, jotka eivät ole riittävästi tulleet valmistelluksi jo meneillään olevissa kehittämishankkeissa. Keskushallinnon uudistus on näin strategisesti kokoava uudistus, jossa pyritään varmistamaan valtioneuvoston ja valtionhallinnon tehokasta toimintaa tulevaisuuden digitaalisen hallinnon ohjauksessa ja toteuttamisessa sekä erityisesti uudistumisen ja digitalisoinnin mahdollisuuksien hyödyntämisen edellyttämää kokonaisuuksien johtamista ja valtion ydintoimintojen johtamisen tukemista.

1. Valtioneuvoston yhteiset toimintatavat ja yhtenäinen valtioneuvosto

- a. valtioneuvoston yhteiset, kollegiaalisemmat työtavat: ministeriöiden yhteinen valmistelu ja kannanmuodostus esim. maakuntien kanssa käytävään neuvotteluun ja hallinnonalarajat ylittäviin kokonaisuuksiin
- b. valtioneuvoston ja siihen kuuluvien ministeriöiden yhteiset virastot - virastotyypin ja sen ohjauksellisen työtapoineen kehittäminen aloittaen maakuntauudistuksessa
- c. yhtenäinen valtioneuvosto - parlamentaarinen työryhmä (Tiitisen työryhmä) ja sen johdosta tehtävät jatkotoimenpiteet
- d. digitaalisen valtioneuvoston kehittämisen edellyttämät yhteiset toimintatavat ja niiden johtaminen
- e. valtioneuvoston ja siihen kuuluvien ministeriöiden sekä valtion virastojen yhteisten teemapohjaisten valmistelutiimien käyttö- ja johtamismallin luominen
- f. valtioneuvoston kyvykkyyden kustannushyötyanalyysiin ja investointilaskelmiin kehittäminen verkostomaisen julkisen sektorin ja sen yhteistyösuhteiden ohjauksen ja johtamisen tueksi
- g. eri reformeissa kehitettyjen yhteisen valmistelun, virkamiesjohtamisen ja poliittisen johtamisen menettelyiden kodifointi käytännössä sääntöiksi ja johtamisjärjestelmien kuvauksiksi sekä tarvittaessa säädöksiin

2. Valtioneuvoston ja julkisen hallinnon kokonaisuuden johtamisen kehittäminen - muutoksen aikaansaannin ja toimeenpanokyvyn vahvistaminen

- a. digitaalisuuden ja toimintatapamuutoksen edellyttämä yhteinen julkisen hallinnon kokonaisuuden valtioneuvoston virkamiesjohtamisen ja poliittisen johdon valmistelun kehittäminen: strategisen innovaatiojohtamisen menettelyiden käyttöönotto ja toimintatapojen systemaattisen uudistumisen tueksi ydintoiminnan (substanssitoiminnan) strategisen johtamisen kehittäminen ja koordinointi (muutosjohtaminen, VN tason muutosjohtamisresurssipooli ja uudistumisesta vastaava ylin (virkamies)johto VNK - VM -roolituksena ja valtionhallinnon johtajien johtamisena)
- b. älykkään julkisorganisaation mukaisen **toimintamallin** kehittäminen ja vakiinnuttaminen valtioneuvostossa ja valtionhallinnon rakenteissa ja toimintakulttuurissa. Älykkään organisaation mallin periaatteita on kehitelty mm. Jari Stenvallin ja Petri Virtasen tutkimuksissa sekä valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomuksessa vuoden 2015 valtiopäiville K 18/2015 vp. (erityisesti sivut 20-23).
- c. digitalisoinnin resurssien kokoaminen ja koottujen resurssien johtamisen kehittäminen (budjetointi ja muutosohjelma -ajattelu joka toimeksiannoton ja liikkeellä) - yhteinen uudistumisen johtaminen ja sen tuki: menettelyiden kokemusten kerääminen ja menettelyyn vakiinnuttaminen
- d. digitalisoinnin periaatteiden toteuttamisen edellyttämän lainsäädäntöohjelman johtaminen yhteensovitetuna ohjelmana
- e. valtioneuvoston ja valtionhallinnon henkilöstövoimavarojen ja osaamisen johtamisen kehittäminen (omana hankkeena Valtiokonttorin selvityksen pohjalta), valtion HR-johtajan käyttöönotto ja

tämän edellyttämän johtamisen ohjauksen ja johtamisen kehittämisen ylimmän johdon toimintamallina

- f. linjajohdon tukeminen muutosjohtamisessa ja siihen liittyvässä arjen johtamisessa sekä uudistumista tukevan tiimi- ja verkostoyötävän toimintamallien kehittäminen
- g. valtioneuvoston verkostoyhteistyön ja verkostojen hyödyntämisen kehittäminen
- h. hallitusohjelman mukaisten reformien tavoitteita varmistavien yhteisten johtamiskäytäntöjen ja sopimuksellisen kumppanuusmallin maakunta- ja soteuudistuksissa sekä tulevaisuuden kunta-reformissa kehittäminen

3. Digitaalisuuden edellyttämän yhteisen julkisen hallinnon alustan toteuttaminen

- a. maakunta/sote-digi -arkkitehtuurit ja yhteinen alustatalous mm. liikenteen ja maankäytön ohjauksen kanssa toteuttamiseksi edellyttämän ministeriöiden yhteisen ohjausmallin ja sen valmistelukäytäntöjen kehittäminen
- b. kärkihankkeiden välisten yhteyksien ja kokonaisuuden toteuttaminen siten että hallitus voi tarkastella ja johtaa laajaa kokonaisuutta ja varmistaa sen johdonmukaisuuden strategisten tavoitteiden kanssa
- c. virastorakenteita ja virastojen roolia ja tehtäviä koskevat uudistukset siten, että ne tukevat yhteistä julkishallintoa ja kunta-maakunta-valtio -tehtäväjako
- d. digitaalisen alustan ja sille rakentuvan palveluyhteistyön ja -verkon ohjausmallien kehittäminen
- e. massadatan, omadatan, pikkudatan ja data-analytiikan sekä tekoäly/lisätty todellisuus -ratkaisujen hyödyntämistä tukevien rakenteiden kehittäminen

4. Keskushallinnon virastojen toimintatapojen kehittäminen - uusi tapa tehdä palvelutyötä

- a. virastojen toimintatapojen sekä valtioneuvoston ja valtion muiden virastojen ja laitosten työnjakon kehittäminen tukemaan valtioneuvoston ja koko keskushallinnon uusia toimintatapoja ja työnjakoa valtioneuvoston ja muiden virastojen välillä
- b. digitalisointia edistävien ja uutta digitaalista työtapaa hyödyntävien ja edistävien organisaatiorakenteiden muodostaminen
- c. valtioneuvoston ministeriöiden yhteisen virastotyypin jatkokehittäminen ja käyttöä koskevien periaatteiden laatiminen

5. Valtionhallinnon organisointia ja virasto-organisaatiota koskevien yhteisten, tulevaisuuden digitaalisen toimintaympäristön hyvää hallintoa ja kustannusvaikuttavaa toimintaa koskevien yleisten periaatteiden kehittäminen

- a. valtionhallinnon rakenteita ja organisointia koskevien yleisten yhteisten periaatteiden kodifointi ja kehittäminen
- b. hallinnon organisaatorakenteita koskevien uudistusten koordinointi yhteisten kehittämisen ja organisaatorakenteen periaatteiden toteuttamisen varmistamiseksi
- c. digitaalisen hallinnon kyvykkyyttä ja toimintatapauudistuksia tukevien organisaatiouudistusten tunnistaminen ja toteuttamisen tuki

LIITE 2

Käynnissä olevat rakenneuudistukset keskushallinnon osalta**(Virsun mukaiset ehdotukset)****OKM**

- Opetushallituksen ja Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMOn yhdistäminen 1.1.2017
- Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmä selvittää Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen ja Ylioppilastutkintolautakunnan liittämistä itsenäiseksi osaksi uutta Opetushallitusta 1.1.2018.
- Kansallisarkiston ja seitsemän maakunta-arkiston muodostaminen hallinnollisesti yhdeksi virastoksi (HE lausuntoyhteenvedon laadinta käynnissä)

OM

- Oikeusaputoimistojen rakenneuudistus: 1. vaiheessa kuusi virastoina toimivaa oikeusapu- ja edunvalvontapiiriä, toisessa vaiheessa valtakunnallinen oikeusapuvirasto (HE 17.3.2016)
- Valtakunnallisen ulosottoviraston perustaminen (HE syksyllä 2016) ja muuttaminen kirjanpitoyksiköksi (Valtakunnanvuodinvirasto, ulosottovirastot ja Konkurssiasiamiehen toimisto) 1.10.2016 alkaen
- Oikeusrekisterikeskuksen muuttaminen kirjanpitoyksiköksi 1.10.2016 alkaen
- Valtakunnallisen tuomioistuinviraston perustaminen selvitteillä (toimikunta 16.5.2016-28.2.2017, HE syksy 2017)
- Valtakunnallisen syyttäjävirston perustaminen (oikeus- ja työministerin linjaus 24.5.2016, HE kevät 2017) ja muuttaminen kirjanpitoyksiköksi (Valtakunnansyyttäjänvirasto ja syyttäjänvirastot) 1.10.2016 alkaen

TEM

- ELY-keskuksissa nykyisin toimivien innovaatioasiamiesten (n. 100 htv) siirto TEKESiin maakuntaudistuksen myötä (mahdollisesti jo 1.7.2017).

STM

- STM suunnittelee hallinnonalan muutoksenhakulautakuntien (SOMLA, TTLK) yhdistäminen ja mahdollinen muuttaminen omaksi kirjanpitoyksikökseen 1.1.2018
- Rahapeliyhtiöiden rahapeli-toimintojen yhdistäminen; RAY:n avustusosaston tehtävien siirtäminen STM:n yhteyteen perustettavaan Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukseen 1.1.2017 alkaen
- STUKin kv. säteily- ja ydinturvallisuutta koskevien asiantuntijapalveluiden hallinnan siirto uudelle osakeyhtiölle
- Hallituksen kärkihanke Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma on käynnistännyt yhdessä THL:n kanssa selvityksen koulukotien asemasta ja tehtävästä uudistuvassa vaativien lastensuojelupalveluiden kentässä.

VM

- Tullista siirretään Verohallintoon auto- ja valmisteverotus (1.1.2017) ja maahantuonnin arvonlisäverotus (aikaisintaan 1.1.2018). Siirto aiheuttaa myös henkilö- ja resurssisiirtoja.
- Selvityshenkilö valmistelemaan ehdotus Tullin hallinnollisesta asemasta ja ohjauksesta, 1.10.–30.11.2016.
- Digitalisaatiotehtävien ohjaus ja organisointi VM:n hallinnonalalla -valmisteluryhmä
- Kieku- ja Rondotietojärjestelmäomistajuuden ja käyttöpalveluiden siirtäminen Valtiokonttorilta Palkeille ja Suomi.fi palveluiden siirto Valtiokonttorilta VRK:lle 1.1.2017

LVM

- Liikennekaari- ja Liikenneverkon kehittämishankkeilla yhtymäkohtia keskushallintoon (Trafi, Liikennevirasto)

SM

- Maahanmuuttovirasto: Poliisin ja Migriin liittyvät työnjaon muutokset ja Valtion vastaanottokeskusten liittäminen osaksi Migriä (2017)
- Valtion vastaanottokeskusten yhdistäminen Maahanmuuttovirastoon 1.1.2017 (HE 15.9.2016)

MMM

- Selvitystyö Eviran ja MAVI:n yhdistämisestä (määräaika 31.8.2016)
- MML:n palvelupisterakennetta koskeva selvitys (julkaistu 15.4.2016)

YM/SM: Hallitusohjelman mukainen selvitys operatiivisten öljyntorjuntatehtävien mahdollisesta siirrosta Suomen ympäristökeskuksesta Rajavartiolaitokselle

YM/SM/STM/MMM: Synergialaboratoriohankkeessa tehdään selvitystä yhdessä Tullin, Fimean, Eviran sekä Senaatti-kiinteistöjen kanssa virastojen yhteisen laboratorion aikaansaamiseksi Helsingin Viikkiin

Reformit, digi ja johtamisen kokonaisuuden alustava aikataulutus

24.10.2016

	2016	2017	2018	2019
Maakunta- ja sote-uudistus		<ul style="list-style-type: none">Maakuntalaki ja sote-järjestämisuudistus lausunto-kierros päättyy 11/2016HE maakuntalaksi ja sote-järjestämisuudistukseksi eduskuntaan 12/2016"Luova" HE eduskuntaan 4/2017Maakuntien tehtävät HE eduskuntaan 4/2017	<ul style="list-style-type: none">Maakuntalaki ja sote-järjestämisuudistus voimaan 7/2017Sote- ja maakuntadigin valmistelu jatkuu TALVI/2017	<ul style="list-style-type: none">Ensimmäiset maakuntavaalit 1/2018Maakunnat aloittavat toimintansa 1/2019"Luova" aloittaa 1/2019
Tulevaisuuden kunta		<ul style="list-style-type: none">Parlamentaarisen työryhmän alustavat linjaukset 12/2016	<ul style="list-style-type: none">HE tulevaisuuden kunnasta 4/2018	<ul style="list-style-type: none">Lainsäädäntö voimaan 1/2019
Kuntien, maakuntien ja koko julkisen sektorin kustannusten karsiminen (JTS-miljardi)		<ul style="list-style-type: none">Tilannekatsaus TALPOL 12/2016Kehysriihi KEVÄT/2017	<ul style="list-style-type: none">Kuntien tehtäviä vähentävät säädökset tulleet voimaan 2/2018	
Keskushallinnon uudistus	<ul style="list-style-type: none">Esiselvitys keskushallinnon virastoista 10/2016	<ul style="list-style-type: none">Keskushallinnon uudistus, digi ja johtaminen yhteisenä projektina KESÄ/2017		
Digitalisoidaan julkiset palvelut (Digi 1)	<ul style="list-style-type: none">Valtio-konttorin D9 SYKSY/2016Digikuntakokeilu käynnistynyt 9/2016	<ul style="list-style-type: none">Tiedonhallintalaki HE eduskuntaan 5/2017	<ul style="list-style-type: none">Sähköisen postilaatikon käyttövelvoite ja tiekartta, HE SYKSY/2017Tiedonhallintalaki voimaan 3/2018	<ul style="list-style-type: none">Kansallinen tulorekisteri käyttöön 2019 ja 2020
Parannetaan johtamista ja toimeenpanoa	<ul style="list-style-type: none">Selvitys strategisesta henkilöstöjohtamisesta 10/2016Selvitys yhtenäisestä valtioneuvostosta valmis 12/2016		<ul style="list-style-type: none">Valtionhallinnon ylimmän johdon uudet johtamissopimukset käytössä 12/2017Ministeriöiden johtamisjärjestelmät uudistettu ja yhtenäistetty 12/2017	<ul style="list-style-type: none">Toimenpideohjelma toteutettu 12/2018Kokeilut päättyvät 12/2018